

โครงการ Human Library

หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติประกาศให้ปี พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน และประกาศให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็น “วันรักการอ่าน” และ คณะกรรมการส่งเสริมการอ่าน ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใน 3 ประเด็น คือ การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการอ่าน การพัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน และการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการอ่านอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีความร่วมมือทางวิชาการด้านการส่งเสริมการอ่าน เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวาระทศวรรษแห่งการอ่าน (พ.ศ. 2552-2561) โดยความร่วมมือดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสรรสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนไทย มีนิสัยรักการอ่าน และส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และแหล่งที่จะส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้นั้น ก็คือห้องสมุด ซึ่งมีบทบาทต่อสังคมในด้านต่าง ๆ มากมาย ในด้านการศึกษาห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ที่ผู้ใช้สามารถค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง โดยห้องสมุดมีบทบาทในการเสริมความรู้และสนับสนุนการศึกษาในระบบ และได้ให้โอกาสในการเข้าถึง การศึกษา ในการใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาอาชีพให้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีให้แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาใน โรงเรียนหรือแม้กระทั่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วก็ตาม นอกจากนี้ในด้านวัฒนธรรมห้องสมุดยังเป็นที่ยังรักษาวัฒนธรรมของ ชาติ ให้สืบทอดไปยังอนุชนรุ่นหลังต่อไป เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล ซึ่งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ใช้ บ่งบอกความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้น ๆ ได้อีกด้วย

การหาความรู้ไม่ได้จำกัดแค่เพียงการอ่านหนังสือเท่านั้น หากแต่ยังสามารถหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้จากตัวบุคคล (Human Library) ซึ่งการได้ความรู้จากตัวบุคคลนั้นเปรียบเสมือนหนังสือมีชีวิต (Living Book) ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดหรือเล่า เรื่องราวความรู้ทัศนคติ ความคิดเห็นในสิ่งที่ตนเองชำนาญหรือเชี่ยวชาญ อันเกิดจากการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ในด้าน นั้น ๆ มาอย่างยาวนาน เป็นการถ่ายทอดความรู้จากภายในตัวบุคคลสู่ภายนอก Human Library อาจถือได้ว่าเป็นนวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศนคติในการจัดห้องสมุด ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นสื่อสร้างเสริมวัฒนธรรม และสังคมแห่งการเรียนรู้อีกหนึ่งช่องทาง และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้มาใช้บริการ เป็นกิจกรรมของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ที่ช่วยพัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิตชีวา

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ที่ได้รับ จึงได้จัดโครงการ Human Library ขึ้น โดยจะมีการจัดกิจกรรมและบันทึกจัดเก็บองค์ความรู้นั้นอย่างเป็นระบบ โดยจะปรากฏอยู่ในรายการ หนังสือมีชีวิต (Living Books Catalog) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ง่ายเช่นเดียวกับการค้นหาหนังสือทั่วไปในห้องสมุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดห้องสมุดมีชีวิตในรูปแบบ Human Library ซึ่งเป็นการจัดให้มี “หนังสือมีชีวิต (Living Books)” ที่เป็นบุคคลมาบอกเล่าเรื่องราวหรือถ่ายทอดประสบการณ์ไว้ให้บริการแก่ผู้ที่สนใจ
2. เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้นำความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ และแรงบันดาลใจ ไปประยุกต์ใช้ในการสรรค์สร้างองค์ ความรู้ เพื่อพัฒนาทั้งการศึกษา ตนเอง และสังคมต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

นิสิต บุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้สนใจ จำนวน ๒๕ คน

ดัชนีชี้วัด (KPI)

1. จัดกิจกรรม Human Library ทุกเดือน เดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔ ครั้ง

๒. มีการประเมินผลความพึงพอใจและนำประโยชน์จากการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ระดับดี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ: ดร.อารีย์ ธีฎกิจจานุกิจ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

ที่ปรึกษาโครงการ: ศาสตราจารย์ ดร.ศุภมาศ พินิจศักดิ์พัฒนา

หัวหน้าโครงการ

นางสาวกิตติยา ชุมทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านห้องสมุดเครือข่าย

ผู้ร่วมโครงการ

ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และบุคลากรสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะ/ภาควิชาและหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หน่วยงานสนับสนุนโครงการ

หน่วยงานภายใน

คณะ/ภาควิชาและหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หน่วยงานภายนอก

มูลนิธินักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย

หน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

๑ ปี